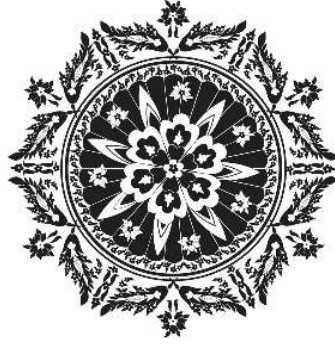

KERB-Û-BELÂ

“İhanetin Şifreleri”

2.CİLT

Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

Araştırmacı YAZAR

www.ridvansadikoglu.com

Instagram : @ridvansadikoglu

Birinci Basım: Eylül 2018

Basım ve Yayın evi: BİZİM BÜRO MATBAA
Matbaa Sertifika Numarası: 26649

© Copyright 2019, Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

Editörlük : Yasemin YORULMAZ
Kapak Tasarımı: Uğur AKTAŞ

Bu kitabın hakları

Araştırmacı Yazar Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU'na aittir. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında tüm alıntılar, Kültür Bakanlığı Telif Hakları Sözleşmesi gereği yazarın iznini gerektirir. Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz; yazarının yazılı izni olmadan radyo ve televizyona uyarlanamaz; oyun, film, elektronik kitap, CD ya da manyetik bant haline getirilemez; fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

MUHAMMED RIDVAN SADIKOĞLU

Eğitim Yöneticisi, Araştırmacı Yazar. 1973 doğumlu. İlköğrenimini Zonguldak İli Çaycuma İlçesi Barbaros İlkokulunda, Ortaöğrenimini ise Ordu İli merkez ve Mesudiye İlçesi'nde tamamlamıştır. Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ve aynı zamanda Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik mezunudur. Pedagoji alanındaki akademik eğitim süreci halen devam etmekte olup özellikle “İslam Tarihi, İslâm’ın sosyalliği ve insanın en önemli kutsal olduğu” konularında dinsel terminolojinin topluma yansımaları yönünde “İnsan İnsana Emanettir” argümanı ile yaklaşık on dokuz yıldır araştırma ve incelemeler yapmakta, bu konuda eserler ortaya koymaktadır. 1995-2003 yılları arasında Adıyaman İli Kâhta İlçesi Damüstü Köyü İlkokulunda sınıf öğretmeni, Adıyaman İli Kâhta İlçesi Göçeri İlköğretim Okulunda Okul Müdürlüğü, 2003-2007 yılları arasında ise Diyarbakır İli Yiğityolu Köyü İlköğretim Okulu Müdürü olarak çalışmış; eğitimcilik hayatı boyunca oturup şartları eleştirip şikâyet etmek yerine elini taşın altına koyarak ‘mevcut imkânları okulun, çevrenin ve öğrencilerin lehine nasıl çevirebilirim’ düşüncesi içinde insanüstü bir gayretle mücadele etmiş ve bu çerçevede 2005 yılında **YILIN ÖĞRETMENİ** ödülünü almıştır. Eğitim Yöneticiliği alanında yayımlanmış yüzlerce makalesi ile birlikte, yayında olan "**Öğretmen Olmak**", "**Ertelenen Hayatlar** (Roman)", 6 cilt ve 3280 sayfadan oluşan "**LEKÜM DİNÜKÜM VELİYEDİN**" (Araştırma ve İnceleme Dizisi 1-6), "**Hz Havva'dan günümüze KADIN**" (Araştırma İnceleme 7), "**DİRİLİŞ**" (Roman), "**Geceye Bir Güneş Çizdim** (Roman)", "**Kerbübela** (Roman-4 cilt)" eserlerinin yanısıra yazara ait **Kadifeden Çılgınlık** (Roman), **VE KADER GAYRETE ÂŞIKTIR** (Roman), **ŞİRK İNANANLARIN HASTALIĞIDIR** (Araştırma İnceleme-8), **Galiba Yanlış Anladık** (Araştırma İnceleme-9) olmak üzere yayımlanmış 21 (yirmibir) adet eseri bulunan Muhammed Ridvan SADIKOĞLU aynı zamanda İlahiyat Fakültesi 3.sınıf öğrencisidir.

“Bütün dünyayı verseler ve buna karşılık, bir karıncanın ağzındaki taneyi almamı isteseler; bu zulmü yapamam.”

Hz Ali (r.a)

*Tüm Hüseyini'lere ve bana Yezit'liğin ne olduğunu
öğretenlere ithafen...*

Zaman ve mekân, yaratıldıkları günden bu yana Kerbelâ hâdisesi kadar büyük bir ihanete şahitlik etmedi.

Evet, insanlık tarihinin en büyük ihanetidir Kerbela.

Kerbelâ'da şehid edilen kim? Şehid olacağını bile bile hangi uğurda yürüdü, niçin yolundan dönmedi? Nasıl şehid edildi?

Bizim bu sorulara verdiğimiz cevaplar, o cevapları verirken kullandığımız her bir kelimeye kalbimizce yüklenen mânâ ve o mânâyı hayatımıza tatbik etme biçimimiz, Müslümanlık kalitemizin de mihengidir aynı zamanda.

*Ehl-i Beyt-i Mustafa'ya (s.a.s) muhabbet etmek; Muharrem günlerinde elimiz suya uzanırken bağrımıza yayılan sızıyla, tebessümlerin yüzümüzde sebepsiz donup kalmasıyla, ismi **Hüseyin** olan bir arkadaşımıza seslenirken gözlerimizde beliren nemle başlar, Hüseyinî meşreb olmakla devam eder.*

Tarihin en büyük trajedisi yaşandı, bitti.

Fakat Kerbelâ şehidinin, hakikatin yanında haksızlığın karşısındaki duruşu, bizlerin boynunda, taşınması gereken bir borç olarak duruyor ve duracak kıyamete kadar. Haklı olduğumuzda geri adım atmıyarak, düşmanımıza bile mert olarak, canımız pahasına hakikati savunarak, Hüseyinî meşreb olmak sırrına biraz yaklaşabiliriz belki.

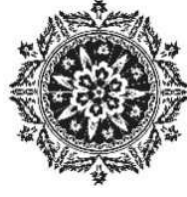
KARBELA ŞEHİTLERİNE SELAM OLSUN!

Hz Hüseyin, Kerbela'ya varmadan önce Müslim bin Akil ile birlikte Şehid olanlar:

Müslim bin Akil, Muhammed bin Müslim Akil, İbrahim bin Müslim Akil, Meşkur (Akil oğullarını zindandan kurtaran zindancı), Hani (Müslim bin Akil'i evinde saklayan kişi), Muhammet bin Kesiyr, Mahdum Bin Muhammet Kesiyr, Kays bin Arabi, Gülam Selam (Basra'da Şehit oldu)

Kerbelâda İmam Hüseyin ile birlikte şehid olanlar:

Hür bin Riyah, Ali bin Hur, Urve bin Gulam Hur, Mis'ab bin Riyah Hur, Abdullah Arm bin Kelbi Ebu Talip, Berir bin Hasini Hamadani, Veheb bin Kelbi, Ömer bin Halil, Halil bin Ömer, Said bin Hanzala, Ömer Abdullah Muhyi, Vakkas bin Malik, Serih bin Ubeyd, Müslim bin Avsece, Mahdum bin Müslim, Hilal bin Raf'i, Abdurrahman bin Abdullah, Yahya bin Müslim Mazeni, Abdurrahman bin Ürve, Malik bin Enes, Ömer bin Muta, Haşim bin Utbe Vakkas, Fazl bin Ali Mürteza, Habib bin Mezahir, Hamza bin Harir, Zeyd bin Muhacir Cafi, Enes bin Ma'kel, Zahir bin Hassan, Cafer bin Müezzın, Yusuf bin Haris, Malik bin Utbe, Faris, Hanzala bin Sa'd, Zeyd bin Ziyad Saabi, Sa'd bin Abdullah, Cebave bin Haris, Ömer bin Cebave, Muhammed bin Mikdad, Abdullah bin Deccane, Saad bin Gulam Mevley-I, Kays bin Rebia, Sait bin Seyyid, Ömer bin Ferrat, Müslim bin Hammad, Abdullah bin Müslim, Cafer bin Akil, Abdurrahman bin Meczub, Muhammed bin Abdullah Cafer, Muhammed bin Avf Abdullah, Avn bin Avf, Abdullah bin İmam Hasan, Muhammed bin Enes, Sa'd bin Deccane, Firuzan, Kasım bin İmam Hasan, Ebubekir bin İmam Hasan, Osman bin Ali, Avn bin İmam Ali, Abdullah bin İmam Ali, Abbas bin İmam Ali, Ali Ekber bin İmam Hüseyin, Ali Asgar bin İmam Hüseyin, İmam Hüseyin bin İmam Ali.

Hüseyin (r.a) toprağa düştüğünden beri bir yanımız Fırat gibi küskün, bir yanımız çöl kadar suskun...Yüreğimiz iki kanatlı şimdi; bir yanımız hicret, bir yanımız şehadet...

O gül yaprağı toprağa düştüğünden beri yüreğimiz kor, içimiz Kerbelâ bizim. İşte bu yüzdendir ki Hüseyin adını duyunca asırlardır susuyoruz, dudaklarımız bu yüzden derin derin çatlıyor akıp giden suları gördüğümüzde... Hüseyin'in toprağa düşen mübarek başını her hatırlayışımızda taşa dönüyoruz. Toprak bu yüzden taşıyor bizi masum kanı akarken...Bu yüzden hala sürüyor savaşlar içimizde, bizi birbirimize esir eden.

Ne istediğimizi bilmeden ardına durduğumuz saflar, kimin yanında olduğumuzu bilmeden yürüdüğümüz yollar bu yüzden...

Hüseyin toprağa düştüğünden beri içimiz hep Kerbelâ bizim. Kardeşin kardeşle savaşı önce bizim içimizde kıyamet koparacak, bizim yüreğimizi kanatacak. Dur diyemezsek eğer her zâlim, önce bizim içimizde akıtacak masûmun kanını. Biz göz yumarsak bir kez daha kuduracak Fırat, usul usul kanayacak Resulullah'ın gelişiyle açan güller.

Kerbelâ'da söylenen yiğitlik türküsünü duymazsak eğer, "Allah yapıcı olanı, bozguncudan ayırır" [Bakara:220] ayeti mü'minlerin helâkı olacak!

Biz Kerbelâ'yı anlayamadığımız için kanı dinmiyor toprağın... Zorbalıkta adalet, zulümde hak arayanlara "DUR!" demediğimiz için. Kerbelâ şehitlerinin başlarını vererek kaldırdıkları, ümmetin izzetini ve şerefini kendi ellerimizle yok ediyoruz. Küçücük hırslarımızın ardında yitip giden kayıp

zamanlarımız bu yüzden! Kerbelayı anlayabilseydik oysa; görürdük, aydınlatmakiçin yanmayı seçenlerin diyârı olduğunu! "Çığırından çıkmış zamanları düzeltmek boynumuz borcudur" diyerek birbir toprağa düşen mübarek başların, yürek yükü sadece iman olan şehitlerin vuruştığı yerdir. Büyük hakikatler uğruna serden geçenlerin, hakkı ve adaleti diriltmek için yaşayan yiğitlerin ölüme koştuğu yerdir. Duruşuyla asil, mücadelesiyle onurlu... Ölümü bir kutlu izzet, zalimlerle yaşamayı bir rezil zillet sayanların yurdudur.

"Ya Rab eğer sırtım toprağa düşecekse, düşüşümü ümmetin silkinip kalkmasına vesile kıl" diyen Hüseyin'i anlayabilmektir. Hüseyin'in düştüğü yerden ümmeti kaldırdığımızda, içi boşalmış barış ve kardeşlik sözlerini dirilttiğimizde yeniden Kerbelâ'nın belâsından ve hüznünden önce hikmetini ve hakikatini taşıdığımızda çağlar ötesine, birlikte yürüyerek müminlerin yardımına koşmanın hak olduğunu kavradığımızda, "hüzünlerimiz, kederlerimiz ortaktır" demeyi bildiğimizde anlayacağız Hüseyin'i. İçimizde kuruyan çölü, birbirimiz için akıttığımız gözyaşlarıyla suladığımızda yeşereceğiz. Hem uğrunda ciddiyetle yaşanacak hem de uğrunda ömürden geçilecek davalarımız ve sevdalarımız oldukça anlayacağız Kerbelâ'yı...Kıyıma değil kıyâma kalktığında yüreğimiz işte biz o zaman anlayacağız Kerbelâ'yı ve Hüseyin'i.

2. CİLDE BAŞLARKEN

İlk cildi ile Hz Hüseyin’in, başlayan müessif olaylar neticesinde Muaviye oğlu Yezid’e biat etmediği için, dede vatanı Medine’den baba vatanı “*emin belde*” Mekke’ye hicretini ve bu hicreti sonrası meydana gelen olaylar zincirini resmetmeye çalıştığım **Kerb-ü-Bela** isimli çalışmamızın **bu ikinci cildinde de**; ilk ciltte olduğu gibi yine bir *roman* edası içinde yaşadığı makus olaylar neticesinde *artık can güvenliğinin kalmadığına emin olan*, bu enaniyete eklenen Kufe’lilerin mektuplarına binaen oraya yolladığı amcaoğlu Müslim’in yazdığı mektuplara güvenerek aile efradıyla birlikte Kufe’ye doğru hicret kararı alan Hz Hüseyin ve diğer evlad-ı Resül’ün trajik sonunu hazırlayan **Kerbela** hadisesine gidişin şifrelerini çözmeye çalışacağım.

İlk cildin önsözünde de def’aten dile getirdiğim gibi; Kerbela gibi yüzyıllardır kanayan bir yaranın vermiş olduğu çağlar üstü mesajı algılayıp günümüze getirebilmemiz ve bu mesajlar üzerinden günümüz olaylarını yordamlayabilmemiz için ona götüren olaylar zincirinin **objektif bir bakış açısıyla** irdelenmesi gereklidir.

Bu inceleme, farklı görüş ve ideolojiyi benimseyen yerli ve yabancı kaynakların araştırılması ile somutlaştığında; toplumun hemen her ferdinin salt rivayet kültürü ile “*bilgi sahibiyim*” dediği bu olaylar silsilesinin; aslında anlamadığından, anlaşıldığı noktalarda kanıksanmış bilgilere ters düştüğünden ve yazık ki kimi kesimlerce de - *bilinçli bir şekilde-* bir çok bilginin üstünün **örtülmesinden**

kaynaklı günümüze verdiği mesajlar algılanamamakta ve günümüzde hala Kerbela’lar yaşanmaya devam etmektedir.

Oysa ki “*Tarihin en uzun matemi*” olarak nitelendirilebilecek bu trajedinin perde arkası akl-ı selim bir şekilde irdelendiğinde kıyamete kadar vereceği mesajların **evrenselliğine** ulaşmak aslında çok da zor değil.

Özellikle bu ciltte; çamurdan yaratılmışın nasıl çamurlaşabildiğini, insanlık vasıflarından sırf geçici dünya hazları uğruna nasıl uzaklaşabildiğini, dünya putları uğruna kutsalların nasıl ters düz edilebildiğini, aslında birer ‘*emanet*’ olarak verilen tüm nimetleri hibe olarak görerek kendi özüne nasıl ihanet ettiğini, günde beş vakit dil ile ikrar ettiği Alemlere rahmet olana ve ehline okuduğu ‘*salavat*’ın gırtlaktan aşağı inmediğini akıllara durgunluk verircesine okuyacağız.

Ayrıca bu ciltte özellikle ihanete uğradıktan sonra ailesiyle birlikte geri dönmek isteyen Hz Hüseyin (r.a) ve ailesine izin verilmemesiyle, “**siyaset**” kavramının beraberinde getirdiği “**idarecilik**” olgusuna eklenen hırs ve kibir kavramlarının, insanı nasıl özündeki melekelerden uzaklaştırdığını harf harf kelime kelime nakşetmeye çalışacağım.

İslam tarihine bakıldığında Hz Osman (r.a) ’ın şehadeti ile başlayan olaylar zincirinde; Kur’an-ı Kerim’in nüzul sırasına göre ilk yirmi üç sürede ortaya koyduğu “*zulme kıyam, mazluma destek*” emrinin yanısıra, *alttakilerin üsttekilerle eşitlenmesi* çizgisinden sapıldığı görülmektedir ki; bu Hz Osman’ın hilafetinde yazık ki doruğa çıkmış, toplumun “*elit*” olarak addedilen üst tabakası ile “*avam*” olarak tabir edilen alt kesimi arasındaki gelir uçurumu, nerdeyse cahiliyye

dönemiyle eşitlenir hale gelmiştir.

Olayın günümüzdeki yansımasına bakıldığında ise; Kur'an boyunca anlatılagelen kıssalar içinde helak edilen kavim mensuplarının *pasif iyilikten aktif iyiliğe* geçememesi nedeniyle acı bir sonla karşılaştığı gerçeği; Kerbela sürecinde **“ihanel”** olarak öne çıkmakta ve aynı aileye mensup Hz Peygamber (sav) 'in amcaoğlu ve damadı olan Hz Ali (r.a) , torunları Hz Hasan (r.a) ve Hz Hüseyin (r.a)'in *aynı bölge insanı tarafından ardi ardına üç kez yüzüstü bırakılması* bugün aynı topraklarda bu acı olayın yıldönümünde bir pişmanlık iç güdüsüyle yapılan anma törenlerini benim gözümde **anlamsız kılmaktadır.**

Bizzat yazdıkları mektuplarla davet ettiği bir misafiri, kendi evinde katledebilecek kadar insanlık ve vicdandan zerrece nasiplenmemiş olanların, yazık ki gerek olay sonrası döktükleri gözyaşları, gerekse de yüzyıllardır süregelen pişmanlığı bu trajediyi salt bir *“ağıtsal argüman”* olarak görmenin alt yapısını hazırlamıştır.

Ancak bu yaşanmışlığın sebep olduğu acının, toplumu birleştirmek yerine ayrıştırmayı, hatta kimi coğrafyalarda düşmanlığa itmesi ve bu düşmanlığın sonucu olarak da ortak payda addedilen kutsallara **saldırı gerekçesi** olarak görülmesi, zaten bu olaydan yeterince **ders çıkarılmadığının** en bariz göstergesidir.

Yaşandığı tarih itibariyle inanmış insan sayısının *coğrafyasal olarak azımsanmayacak bir rakama ulaştığı* olay tarihinde ortalama altı/yedi aylık bir zamana tekabül eden başlangıç ve sonuç ilişkisinde Hz Hüseyin (r.a) ve diğer Resül evlatlarının **mevcut sayısal çoğunluğa rağmen yalnız**

bırakılması da başlı başına bir araştırma konusudur.

Olaylar zinciri müşahade edildiğinde denebilir ki, Kerbela sürecinde bizzat mektupları ile evlerine davet ederek, daha sonra karşısına canına kast eden Kûfe'liler elbette suçludur ama onların dışında bu süreçte Hakk'a değil güce tapan, mazlumun yanında değil zalimin yanında yer alan ve bu kıyama sadece seyirci kalan insanların da aynı vebal altında olduğu düşüncesi bende ağır basmaktadır. Bu konudaki tespitimin **asla sahabeye dil uzatmak olmadığı** gayet aşikar olmasına rağmen, bu şekilde düşünebilecek okuyucu ve takipçilerime hatırlatacağım en önemli husus onların da “beşer” olduğu; hata, kusur ve yanlışlardan sadece Rabbimizin “münezzeh” olduğu hakikatidir.

İman iddiasında bulunan, Hz Peygamber'e sevgi beslediğini söyleyenler, bu trajedi içinde iddia ve sevgilerinin emaresi olarak Hz. Hüseyin (r.a)'den taraf olsalar ya da en azından bu konudaki tavırlarını belli ederek bu kıyam adına küçük birliklerle de olsa destek olsalardı, bu trajedi -belki de- hiç yaşanmayacak ve yüzyıllardır kanayan bu yara, çağlar ötesinden bizim de canımızı yakmayacak, yüreğimizi acıtmayacak, sol yanımızı hüzne bulamayacak ve Hüseyin'in adını her anışımızda başımız öne düşmeyecek, ferasetimizi derin bir sükunet kaplamayacaktı.

Bu ciltte dikkatleri çekmek istediğim başka bir nokta; Yezid'in halifelik ilamından sonra başa gelen veya getirilen valilerin ortaya koydukları kimliklerdir.

Hepsinin ortak paydası olan iman iddiasına rağmen, günde beş kez esenlik okuyarak dua ettikleri Hz Peygamber (sav) ve ehl-i beytine; bu sözlerine davranışlarıyla ihanet etmiş

olmalarında mal, mülk, makam hırsı ve geçici dünya sevgisinin örttüğü vicdanlarıyla öne çıkan bu valiler; bir çok tarih kitabında “**suçsuz**” olarak addedilse de, olayların gelişim sürecinde her biri kendi sahnesinin başrol oyuncusudur.

Zamanın Medine Valisi Velid’ten, Hz. Hüseyin (r.a)’in Mekke’ye gelişinde görev yapan Vali Yahya’ya, onun ortadan kaybolmasından sonra atanan Amr’a, Kûfe Valisi Numan’a, onun yerine atanan Vali Ubeydullah’a ve Hz. Osman’ın Halifeliği ile yıldızı parlayan Mervan’a kadar, hepsinde de ortak hırs ve meyil **makama olan düşkünlüktür**.

İşte bu noktadan bakıldığında; gerek toplum bazında, gerek bu valilerin şahsında ve gerekse de Hz. Hüseyin (r.a) ve evlatlarına ihanet noktasında **yezitleşmenin Yezid’in emir ve baskılarından daha ön planda olduğu kesindir**.

Ama özellikle sırf sahip olduğu makamı kaybetmemek adına Hz Hüseyin’in tüm geri dönüş taleplerine rağmen sırf Yezid’e yaranmak için “**ya itaat ya ölüm**” düşüncesiyle daha üst makamlara çıkmak adına canavarlaşan, Kûfe Valisi Ubeydullah’ın ortaya koyduğu kimliği, bugün de İslam coğrafyalarında canlı olarak görmek yazık ki mümkündür.

İslam Tarihi içerisinde önemli bir yer teşkil ederek dinsel boyutta da bugünkü din olarak addedilen değerlerin dejenere edilmesinde önemli bir rol oynayan **Kerbela olayı ve sonrasındaki süreç; İslam iddiasında olan her müslüman tarafından araştırılmalı ve toplumdaki ayrışmanın temellerini atan bu makus dramın “başlangıç- sonuç” ilişkisinde bugünkü hasarı tespit edilmelidir**.

Kerbela ile ilgili önemli bir birikim içerdiğine inandığım bu eserin; bir boşluğu doldurması ve konuyla ilgili yeni

çalışmalara vesile olması, beni ziyadesiyle mutlu edecektir.

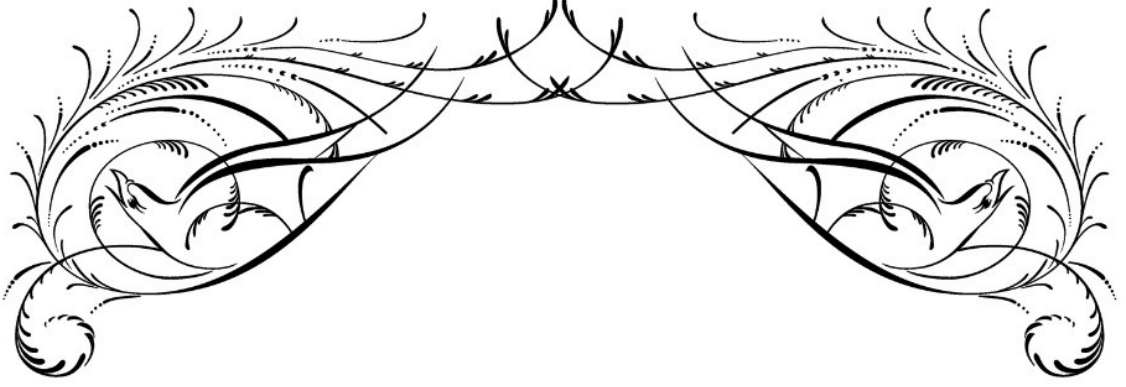
Eserin okuyan tüm fertlerde sorgulama, yüzleşme ve vicdani melekelerin akıl öncülüğünde harekete geçirilmesinde bir vesile olmasını temenni ediyorum. İnsani, vicdani, Kurani ve Muhammedi hakikatleri *en yüksek perdeden* haykırma çabası içinde olduğum bu çalışmanın, beraberinde getirdiği beşeri eksiklik, aksaklık ve yanlışlıklar ise affınıza ve anlayışınıza **muhtaçtır**.

Gayret bizden, tevfik ise Yüceler Yücesi Rabbimizdendir.

Hakikate ulaşabilme umut ve duasıyla...

Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

Mart,2019

Kerbela'yı kavramadan günümüz İslam hezeyanını anlamak; asıl anlamı '**barış**' olan İslam dinine mensup olduğunu iddia eden altmış üç İslam ülkesindeki yaklaşık iki milyar insanın; uğradığı tahakkümü, zulmü, oluk oluk akan kanı, neredeyse her karışı barut kokan toprakları ve arşa yükselen ağıtları idrak edebilmek mümkün değildir.

Yani; günümüz insanının Kerbela'yı anmaktan çok anlamaya ihtiyacı vardır.

“Amcaoğlu Müslim Kufe’ye gidiyor”

“Rabbim önündeki tuzakları ve engelleri bertaraf etsin. Yolun açık, işin asan olsun. Dilerim Allah bileğini güçlü, kılıcını keskin ve düşmanlarını zelil eder. Sağlıkla git ve inşallah hayırlı haberlerle gel. Senden gelecek haber doğrultusunda önümüzdeki yol haritasını belirleyeceğiz...”

Arefe gecesi Hira’dan inen Hüseyin; olmadığı on gün içinde, Kûfe’den gelen iki habercinin henüz getirdiği yüzlerce mektupla hemhal olmaya başlamış ve bu mektuplarla birlikte evin erkekleri arasında saatler süren bir *münazara* başlamıştı.

Muhammed bin Hanefi, tıpkı eniştesi Abdullah gibi düşünüyor ve hiçbir surette **bu mektuplara tevessül edilmemesini** ve kesinlikle **Kûfe’ye gidilmemesini** salık veriyordu, ki zaten Abdullah tarafından *sırf bu gidişe engel olmak için* gönderilmişti. Evdeki herkes ise, “*Hüseyin nereye biz oraya*” fikrini taşıyordu. Celal Abbas, bu konuda hepsinin sözcüsü olmuştu;

“Hüseyin neredeyse, biz de orada olacağız. Kûfeliler konusunda kafam çok karışık ama her şart altında, ölüm de dahil ağabeyim nerdeyse, ben oradayım.”

Müslim, özellikle ulu orta yapılan suikast girişiminden sonra *“buradan mutlaka gidilmeli, aksi halde Hüseyin’e zarar verecekler”* fikri sabitlendiğinden ve ardı ardına gelen bu mektupları, geçmişin pişmanlığı olarak okuduğundan *“davete icabet”* yolunun tercih edilmesini ama atılacak adımların temkinli atılması taraftarı idi;

“Gelen mektupların hepsini ben de okudum. Hüseyin’in bu mektuplara güvenerek direk yönünü Kûfe’ye çevirmesine

tarafıtar değilim. Ama bunca insanın bu talebini havada bırakmak da bana çok doğru gelmiyor."

Müslim'in bu çıkışına karşılık, Hüseyin de fikrini uzun bir süreden beri ilk kez beyan ediyordu;

"Bu konuda sana nisbeten ben de katılıyorum amcamoğlu. Ama, Kûfe halkının geçmişte yaptıkları da ortadadır. Ben, şahsım adına onlara güvenmiyorum. Yine de bu konuda adımlar atılması gerektiği tarafıtarıyım. Ulu orta canımıza kast edenlerin kötülükleri artarak devam edecektir zira. Duyarım ki Yezid Mekke'ye gelenlerin arasında, kiralık katiller yollamıştır. Bu konuda adım atmamız gerekiyor. Ama bu hicreti netleştirmeden önce emin olmalıyız."

*"Ben de onu söylüyorum işte. Sen, oraya gitmezden önce, bu adamlar ne kadar doğru söylüyor ve ettikleri yeminlerinde, söz verdikleri biatlerinde ne kadar samimiler bunu ölçmemiz gerekiyor. Çünkü, geçmişte de baban Ali'ye, ağabeyin Hasan'a yine bu insanların babaları, binlerce mektup yazmış, biat edeceklerine dair yeminler dizmiş ama **kılıcın keskinliği karşısında Hakk'a değil güce iman etmişlerdi**. Oraya giderek ordaki durumu tespit etmeden, sırf onların sözüne güvenerek hareket etmemiz, yanlış olur. Bunu da içimizden birinin yapması şart. Zira etrafta güveneceğimiz insan sayısı çok az. Senin de iznin olursa ben Kûfe'ye gidip durumu yerinde göreyim. Eğer gerçekten samimi iseler, sen gelinceye kadar senin adına biat almaya başlarım ve sana haber yollarım, sen de çıkar gelirsin, yok eğer samimiyet görmezsem de çıkar geri gelirim. Sanırım iki üç aya kadar durum netleşir. Durum netleşince de yola çıkar gelirsiniz."*

"Ama sen yeterince ailenden ayrı kaldın. Bundan fazlası sana ve ailene zulüm olmaz mı? "

Müslim'in gözlerinde parlayan ışık ve ortaya koyduğu kararlılık; son günlerde yaşananlarla ciddi sancılar çeken, bu konudaki kararsızlığını muhafaza eden Hüseyin'in de bir çözüm bulunabileceği umudu beslemesini sağlamış; yüzünde beliren tebessümle, bu konuyu istişare ettiği diğer aile fertlerinin de *Müslim'in bu fikrini onaylamaları* hoşuna gitmişti. Ailedeki diğer erkeklerin de fikrini onayladığını gören Müslim, sözlerine devam ediyordu;

"Ailem iki ay daha dayansın amcamoğlu. Sen bize Resül'ün emanetisin ve O'nun emaneti ailemden önce gelir. Eğer kabul edersen bayram namazı sonrası çıkarım yola. Kısa sürede de İnşaAllah size ordaki durumu haber veririm."

Hüseyin, Müslim'in bu *katıksız samimiyeti* karşısında, içindeki coşkunun sesine fazla direnemeyince ayağa kalktı; buğulanan gözlerini ellerinin tersiyle sildi ve onu sıkıca kucakladı;

"Rabbim, önündeki tuzakları ve engelleri bertaraf etsin. Yolun açık, işin asan olsun. Dilerim Allah bileğini güçlü, kılıcını keskin ve düşmanlarını zelil eder. Sağlıkla git ve inşaAllah hayırlı haberlerle gel. Senden gelecek haber doğrultusunda önümüzdeki yol haritasını belirleyeceğiz."

Ailenin, kadınlar da dahil tüm fertlerine duyurulan bu karar sonrası Hüseyin; şu ana kadar binlerce mektup yollayarak ona bağlılık yemini eden Kûfe'lilere bir mektup yazdı ve bu mektubun altına adını yazdıktan sonra

Müslim'e uzattı;

"Rahman ve Rahim olan Rabbimizin adıyla. Ali oğlu Hüseyin'den Kûfe halkının müslümanlarına. Şu ana kadar göndermiş olduğunuz sayısı onbini aşan mektuplarınız tarafıma ulaşmış ve hepsi okunmuştur. Mekke'ye geldiğim günden beri mektuplarınız ile halinizi arz ediyor, beni oraya davet ediyorsunuz.

Tıpkı yıllar öncesinden ilkin babamı sonra da ağabeyim Hasan'ı çağırdığınız gibi. Geçmişteki yaralarımız halen kanıyorken yazdıklarınızın 'samimi' olmadığı kanaatindeyim. Beni Allah'ın dini için değil, kendi nefsiniz ve çıkarlarınız için çağırıyorsunuz. Eğer söz konusu sizin dünyalık gelip geçici çıkarlarınız ise, Hüseyin oraya gelmeyecektir. Şayet amacınız, Ümmetin birliği ve ortadaki nifak tehlikesi ise bir değil bin Hüseyin bu ümmetin birliğine feda olsun.

Bana biat edeceğinize dair ortaya koyduğunuz ahidlerinizin karşılığı olarak, aile efradımdan çok sevdiğim ve çok itimat ettiğim Akil oğlu Müslim'i size gönderiyor, onu size emanet ediyorum. O, oradaki durumunuzu araştırıp bana bilgi verecek. Eğer o da sizin oradaki durumunuzu onaylar ise, ben inşaAllah çok kısa sürede Kûfe'ye doğru hareket edeceğim. Allah hepimizin yar ve yardımcısı olsun. Baki muhabbetle. "

Bu duruma ailede tek itiraz eden, bilge bir düşünür ve samimi bir müslüman olduğu kadar savaş meydanlarında kılıcından kan damlayan bir yiğit olan baba bir kardeşi Muhammed bin Hanefi idi;

"Bak kardeşim. Bile bile ölüme gidiyorsun. Yezid, saltanatının devamı için senin varlığını, yakın bir tehlike olarak görüyor. Ona biat etsen de etmesen de bu durum değişmeyecek. Sen, sağ olduğun sürece o hep diken üstünde kalacak. Babasını

hatırlasana, ağabeyimiz Hasan ile anlaşma yapmasına rağmen onu öldürtmeden huzur bulabildi mi? Durumun Yezid açısından farklı olduğunu mu sanıyorsun? Bu adamların geçmişte yaptıkları gün gibi ortada iken, Müslim’i bu ateşe atmanı doğru bulmuyorum.

Gitmek istiyorsan, dediğin gibi artık burada karanlık eller her türlü kalleşliği yapmaya başlamışsa ve can güvenliğinden emin değilsen Mısır’a git, Basra’ya git. Orada dede ve baba dostlarımız seni el üstünde tutacaklardır. Ama Kûfe’deki ısrarın konusunda içim hiç rahat değil. Şunu da unutma kardeşim. Eğer bizim mücadelemiz İslam’ın evrensel değerlerinden sapıp Haşimi- Ümeyyeoğulları kavgasına dönüşürse ki bu iş ona doğru gidiyor uğruna baş verdiğimiz değerler İslam adına din adına büyük zarar görecektir. Bunların farkındalığı ile hareket et.”

Muhammed’in haklı sayılabilecek bu çıkışına, Hüseyin’in verdiği cevapla konuşulacak birşey kalmamıştı;

*“Allah’ın dediği olur ve o istemeden yaprak dahi kımıldamaz kardeşim. **Bizim güvendiğimiz Kûfe’liler değil Rabbimizdir.** Kûfe’ye kendi isteğimizle gidiyor değiliz. Dede ve baba dostu ilan ettiğimiz Mısır ve Basra ehli bu zulümden bihaber midir ki, Kûfelilerin yerine onlar yazıp davet etmedi? Hayır, bal gibi olan biten herşeyi buraya hergün gelen kervanlardan öğreniyorlar ama sessizler. Bu nasıl bir muhabbet, nasıl bir dostluktur sence? Zulme seyirci kalmanın, peygamber torununun kıyamını yetim bırakmanın neresi dostluktur? Kûfeliler bizi davet ediyor, biz ise davete usulünce icabet etmenin yollarına bakıyoruz. Sen olsan seni iftar sofrasına davet eden komşun varken, seni davet etmeyen komşunun sofrasına “ben açım, benim karnımı doyurun” diye gider misin? Bu, peygamber torununa yakışır mı?”*

“Son Ramazan Bayramı”

*İstediğiniz kadar saraylar yaptırın,
istediğiniz kadar şaşalı camiiler
yaptırın insanı itip kaktığınızda bir
anlam ifade etmeyecektir. Bu din,
dünyaya ait topraklardan öte,
gönüllerin fethedileceği bir dindir. Bu
din, mabed ve tapınakların
yükselmesi yerine, insanı yücelten bir
dindir.*

Ramazan ayı bitmiş ve bayram sabahı Mekke, bayram için gelen ziyaretçiler tarafından her zamankinden çok daha kalabalıktı. Hüseyin'i o ana kadar görmeyenler, bayram bahanesiyle görmek için kilometrelerce yol tepmişler ve Resul evladını bağrılarına basmak için bugünü iple çekmişlerdi.

Hira'daki itikaf nedeniyle on gündür gelmediği Mescid'e girer girmez etrafını dolduran insanlar, etrafında bir sevgi halesi oluşturmuş, özlemlerini dile getirmeye başlamışlardı.

Onlar; Hüseyin'in etrafını çevreleyip hal hatır sorarken, Amr'ın tutuklanması ve akabinde katledilmesiyle valilik makamına oturan Mervan, daha sonra üzerindeki kahverengi cübbesi ve etrafındaki korumalarıyla kalabalığı yarararak yanlarından geçti.

Ama, bu gelişin gayesi *farklı* idi.

Binlerce kişiden oluşan kalabalık Hüseyin'in sohbetini özlemişken; Mervan, kaşla göz arasında minbere çıktı ve sohbete başladı. Hal ve hareketlerinde, zafer kazanmış bir savaşçının *gururu ve kibri* okunuyordu.

Hüseyin orda iken, O'nun minbere çıkmasıyla kalabalığın içinde *tepkisel* bir uğultu başladı.

Mervan, bunu kesmek için elindeki asayı minbere

vurdu ve en yüksek perdeden; “*Ramazanınız hayırlı olsun, Allah oruçlarınızı kabul etsin*” dedi.

Anlaşılan bayram vaazını Hüseyin’e bırakmayacaktı. Bu *haddini aşan* hareket üzerine, Hüseyin de cemaate ‘*sakin olun*’ mesajı vererek sükunet içinde olduğu yere oturdu.

Mervan, ettiği dualardan sonra vaaza başladı. Muaviye ve Yezid’in yaptırdığı şaşalı camiilerden söz ediyor; İslam topraklarının eskisi gibi olmadığını, Hz Peygamber(sav) zamanındaki fakirlik dönemlerinin sona erdiğini, savaşlar sonrası elde edilen ganimetlerle müslümanların artık zenginleştiğini(!) söylüyordu. Neredeyse tüm vaazı, Yezid’in halife olur olmaz yaptıkları ve bundan sonra yapmak istedikleri ile ilgili idi.

Bu davranışına oldukça bozulan ve başlarını öne eğerek manzarayı ruhsuz bir şekilde dinlemeye çalışan cemaate karşılık; Hüseyin, Mervan’ın vermek istediği mesajı *ziyadesiyle* anlamıştı.

Mervan; az sonra vaazını bitirip, namazı kıldırmak için mihraba da yöneliyordu ki, cemaat hep birlikte ayağa kalktı ve onun önünü keserek Hüseyin’e yol verdi.

Önü tıkanan Mervan, amacına ulaşamamış ve cemaat namaz için Hüseyin’i tercih etmişti.

Mescid de yankı bulan “*Allah-u Ekber*” sedası ile birlikte, okuduğu ayetler mescidde yankılandıkça özlem dolu nasipli gönüller coşmuştu adeta. Gözyaşları yanakları ateş gibi yakıyorken herkes nefisini yakalayıp vicdanının karşısına dikmiş ve zihinlerde amansız bir mücadele başlamıştı. O, tane tane okudukça nefisler eziliyor ve

doyumsuzluğunu lahza lahza itiraf ediyordu. Neredeyse herkes tüm hücrelerine nüfuz eden bir anafor yaşıyor ve oradan hiç çıkmak istemiyordu.

Yeniden anımsamışlardı. Allah'a ibadet etmek ve O'ndan dilemek marifet değildi. Önemli olan, ahbine bağlı kalarak kulluğu da sadece O'na sunmaktı. Dilemek ise sonra geliyor ve aynı zamanda dilemenin kulluğun en büyük görevi olduğunu haykırıyordu.

Ruhlar, ilahi hitap karşısında hazrola durmuş ve Rahman'ın lütfuna talip bir şekilde mahsunlaşmış, kulluğun yeniden ikrarı ile tüm zerreler duaya durmuştu;

"Ben kulum ve muhtaç olanım Yarabbim! Sen ise hiçbir şeye muhtaç olmayansın. Ben, acizliğimle sana olan ihtiyacımı arzederken, sen ise dilediğince verebilensin. Bizleri rahmet kapından, Rahman sıfatından nasipdar kıl Yarabbi!"

Evet, kul kulluğunu hatırladıkça Rabbinin kudretini, azametini, rahmetini ve o rahmete olan muhtaçlığını da anımsıyordu.

Gönüllerden kopup samimiyetle arşa kanat açan duayla birlikte *"din gününün sahibi"* lafzını fısıldıyordu Hüseyin bu kez, *"Din gününde mülkün tek sahibi Allah'tır"* diyerek.

Yitiğini bulmuşcasına keyiflenen ve bu keyfin lezzeti ile gönül kapılarını ardına kadar açanlar, yeniden ikrar ediyorlardı;

Demek, bir *"din günü"* vardı ve bugünde mülkün tek sahibi bir *'melik'* olacaktı. Demek, bu gün, *"hani bunun ilk sahibi?"* ifadesinde geçen *"ilk sahib"*in ortaya çıktığı ve

bütün sahte, yalan servet ve iktidar sahipliklerinin sona erdiği gündü.

Özellikle nebevi soluğun dizindeilmekilmek ayetleri gönüllerine işleyen yaşlı sahabiler, gözyaşları içinde yıllar öncesine gitmiş ve “Alemlere rahmet olan” dan aldıkları nasihatleri duyumsamışlardı;

O günde yaman bir hesabın ve bunun cezası olarak azabın içine düşenler, “mal da yalan mülk de yalan” ifadesinde geçen yalana dalıp gidenler, bunun peşinde bir ömür tüketenler, bundan dolayı da “sâlat” etmeyenler ve “yoksul” u unutanlardı. Salât ile yoksulun arasını ayırarak, salâtı sadece “namaz kılmak” tan ibaret sananların -Maûn suresinde geçtiği gibi- yüzlerine çarpılacaktı. Sürenin de tespiti ile içinde yetim ve yoksul derdi olmayan her salât boş yani sâhundü. Demek ki, din günü öyle bir gündü ki, içinde yetim ve yoksul derdi olmayan, başta salât olmak üzere tüm dindarlık tezahürlerinin iflas bayrağını çektiği gün olacaktı.

Ayrıca mushafta din günü “büyüklük taslamak”, “kendini üstün görmek”, “beni ateşten onu çamurdan” diyerek eşitsizlik yaratmak ile ilgili ele alınıyor; din gününe kadar bu türden iddiaların “lanetli” olduğu ifade edilerek o büyük din gününde bütün bunların sona ereceği ifade ediliyordu. Şu halde her türden büyüklük taslama, kendini üstün görme, kendinde olan bir şeyin ötekinde olmamasını “eşitsiz ilişkilere” dayanak yapma şeytanîdi ve lanetliydi. “Ben beyazım o zenci, ben batılıyım o doğulu, ben erkeğim o kadın, ben bilgiliyim o cahil, ben zenginim o yoksul” gibi belirtilen durumlardan eşitsizlik çıkaran kıyaslamalar lanetlenmişti.

Kavmin zenginlikten şımarmış ileri gelenleri ile şehrin varoluşunda, kenar semtlerinde yaşayanlar arasındaki uçurumun ortadan kalktığı gündü aynı zamanda, kitabın “*kendinize gelin*” diyerek ısrarla anlattığı o gün. O gün mal ve mülk toplayan değil; birliğin güç ve kuvvetine inananlar; mal yığarak ve toplayarak değil, birbirine destek olarak, birbirinden kuvvet bulanlar kazanacaktı. Hegemonyanın sona erdiği, iktidar ve servet sahiplerinin konumlarını kaybedip, mülkün tümüyle Allah’a ait kılındığı o gün; safların ayrıldığı, zulmedenlerin ve yordakçılarının, ‘İlah’ adı altında taptıklarının toplanıp hesaba çekildiği, yaptıkları zulmün hesabını tek tek verecekleri gündü.

Herkes derin ve tarifi imkânsız bir huzura bürünmüştü. Hüseyin’in ağzından çıkan her bir ayet, ilkin mescidin duvarlarda yankılanıyor, sonra nasipli gönüllerde karşılık buluyor ve saflıkla Rabbin huzurunda duran, geçmişleriyle yüzleşen büyük çoğunluğu henüz çok genç olan bu kalabalığın yüreklerinde en yüksek seda ile karşılık buluyordu. Ama hiç bitmesin istedikleri namaz bitmiş; Hüseyin selam verdikten sonra dedesinin sünneti olarak ayağa kalkıp, bayram hutbesini mescide egemen bir ses tonuyla irad etmeye başlamıştı;

“Ey İnsanlar! İşitin ve iyice belleyin. Arzın mülkleri şanı Yüce Allah’ındır. Bugün size verir, yarın başkasına. Bizlere düşen görev, mülkü ele geçirmek ve bununla gururlanmak yerine onu emanet bilip hakkını eda edebilmektir.

Unutmayınız ki; yeryüzünde varolan tüm kutsallar, insan için vardır. İnsanın paranteze alındığı an, yaşamın da anlamı

kalmaz, kâinatın da. Madenler, bitkiler, hayvanlar, hepsi de insanın katılımıyla anlamını ve değerini kazanır."

Bakışları Mervan'ın üzerinde, az evvelki "hadsizliğini bildirmek" ve tüm konuşmalarına tek tek cevap vermek adına kelimelerini özenle seçiyordu;

"İstediğiniz kadar saraylar yaptırın, istediğiniz kadar şaşalı camiiler yaptırın, insanı itip kaktığınızda bir anlam ifade etmeyecektir. Bu din, dünyaya ait topraklardan öte, gönüllerin fethedileceği bir dindir. Bu din, mabed ve tapınakları yükseltmek yerine, insanı yücelten bir dindir. Bilinmelidir ki, dedemin elçiliğiyle bize gelen ilahi mesaj evrenseldir ve tüm insanlığa inmiştir. O mesaj; bir grubun, zümrenin tekeline girdiği andan itibaren "ilahi" vasfını yitirmiş ve 'medeniyetlerin ruh birliği olma' vasfını kaybetmiştir. O, artık yazık ki çok kısa süre içinde dün ve bugünkü gibi çatışmanın ve bölünmenin, sömürünün ve eşitsizliğin, ayrıcalığın ve tekelleşmenin, kanın ve gözyaşının sebebi olmuştur."

Muhatabının nasibine bıraktığı sözlerden sonra bu kez, onu çok uzak yollardan gelerek pür dikkat dinleyen gönüllere, üzerinde gezinen gözlere yöneliyordu Hüseyin;

"Kim ne derse desin; Allah'ın bütün insanlara gönderdiği evrensel İslam dinini; kılık, kıyafet, davranış ve söylemlerimizle lokal ve mahalli bir din gibi göstermeye hiçbirimizin hakkı yoktur! Allah'ın dinini kendi görüşlerimize hapsedmeye hakkımız yoktur! Din üzerinden makam, şan, şöhret, para ve saltanat kazanmaya hakkımız yoktur! Bütün bunlar, Allah'ın dinine yapılmış en büyük kötülük, iftira ve ihanettir! Zira İslami, Kur'ani ve Muhammedi hakikatler cihadın aslının; nefis ve niyetle alakalı

olduğunu haykırıyor. Yani ilkin niyetimizi temiz tutacağız. Niyetler kin, intikam, öldürme, yok etme zehriyle bozulduğunda cihad kelimesinin anlamı kalır mı?”

Hutbesi gönülleri delip geçen kelimelerle devam ederken, yaşlıca bir adam müsaade isteyerek ayağa kalktı;

“Ey peygamber torunu, şehrimize safa getirdin. Merak ettiğim bir husus var. Sormama müsaade var mıdır?”

Adam, tüm dikkatleri üzerine çekmişti ama sorusuyla gayesinin ‘merak’ olmadığını belli edecekti;

“Ebubekir ve Ömer zamanında -ki Allah onlardan razı olsun- birlik vardı, huzur vardı. Hilafetleri halkın kararıyla oldu; bu yüzden de çekişme, huzursuzluk olmadı ve deden zamanındaki dirlik devam etti. Ama Osman’ın dönemiyle başlayan huzursuzluk, sıkıntı ve bela, baban zamanında had safhaya vardı ve ikisi de maalesef bunun bedelini canıyla ödedi. Nedir sizce bunun sebebi?”

Hüseyin, adamı baştan ayağı süzdü. Adamı tanıyamamış ama sorusunun asıl maksadını idrak etmişti. Bu kadar büyük bir kalabalık içinde sorulacak böylesi bir sorunun kaynağı apaçık belliydi lakin hiç bozuntuya vermedi;

“Haklısın kardeşim. Allah Ebubekir ve Ömer’den razı olsun. Onların döneminde huzur ve birlik vardı evet, çünkü; onların yanında Osman ve babam gibi Allah’ın dinini sabit kılmak için canını dişine takan yardımcıları vardı. Ama Osman ve babam zamanında ise; içi fitne ve fesat kaynayan, dünyasını ukbasına tercih eden, çıkarını ilah edinen insanlar türedi. Bu yüzden de onlar yalnız kalmalarına rağmen imanlarına canlarını

ve kanlarını şahit kıldılar.”

Bakışlarını adamdan çevirip yeniden kendisini dinleyen cemaate yöneltmiş, sesinin perdesini bu kez iyice yükseltmişti;

“Ey zahidler topluluğu! Alın başınızı ellerinizin arasına ve düşünün! Dedem vefat edeli ne kadar süre oldu ki, “biz” kavramını unutarak, kendimizden, ‘ben’imizden bir dünya yaptık, istedik ki her şey onun etrafında dönsün ve hatta zannettik ki her şey onun etrafında dönüyor. Bizim doğrumuzdan başka bir doğruyu, bizim gördüğümüzden başka görmeye değer bir şeyi, bizim anladığımızdan başka anlaşılacak bir hakikati, bizim sevdiğimizden başka sevmeyi hak edecek bir güzeli, bizim sözüümüzün ötesinde söylenebilecek bir sözü, bilgimizin üstünde bilgiyi, yolumuzdan gayrı yolu, kendi derdimizden başka derdi yok saydık. Kendi çıkarlarımız dışında herşeyi ‘yok’ saydığımız bir ortamda muhabbet nasıl var olacak iman ettiğinizi söylediğiniz Allah aşkına? Muhabbet ve samimiyet olmayınca; birlik, beraberlik, anlayış, insaf, iyi niyet, tahammül, müsamaha, empati, af, tebessüm olur mu?”

Bu hakikatler karşısında herkes vecd ile kuşanmış ve suskunluğa gömülmüş; derinlerinde, en tenhalarında kümelenmiş anlamsızlık çukuruyla yüzleşmiş, başını eğbildiği kadar öne bükmüş, hareketsiz kollarını aşağı sarkmıştı. Hüseyin ise aynı gür seda ile devam ediyordu;

“Toplumda huzur mu istiyoruz, mutluluk mu istiyoruz; fitnenin fesadın önüne geçmek mi istiyoruz? Alın size çözüm kardeşlerim;

Öncelikle herkes kendisinin ihtiyacı olan her ne ise o

şeyden bir balta yapacak. Tevazudan, had bilmekten, merhametten, ilimden, haysiyetten, insaftan, vakardan, sevgiden, cömertlikten, hemhâl olmaktan, gözyaşından, tebessümden olacak bu balta. Baltanın sapı tek bir şeyden yapılacaktır: ‘empati’, “Ben” diye diye ördüğümüz duvarları, ‘biz’ diye yıkacağız elimizdeki baltalarla. “Duvarın parçaları üzerime sıçrar da oramı buramı yaralar mı” endişesi ile değil; “duvarın arkasındaki kardeşime aman bir zarar gelmesin” hassasiyeti ile indireceğiz baltayı. Ben derdiyle ördüğümüz duvarları ‘biz’ uğrunda yıktığımız vakit duvarın ardındaki kardeşimizin gözbebeklerini seyredecek ve biz olmanın yolunun empati kurmaktan geçtiğini hayretle fark edeceğiz. Duvarların gölgesi düşmeden üzerimize, sarılacağız birbirimize ve yüzümüz bayram çocuklarının kalbine dönecek. Çok mu zor? Hayal mi, imkânsız mı? Hayır! Mümkünü kolay ve gerçek kılan Allah’a andolsun ki hayır!”

Hüseyin’in gönülleri coşturan bu tespitlerinin coşkunluğuyla yapılan duanın ardından topluca bayramlaşma başlanmışken; Mervan, maiyeti ile birlikte mescidi terketti. Konağına çekildiğinde, cemaatin verdiği “bizim gönlümüz Hüseyin’den yana” mesajını iliklerine kadar solumuştu ve etrafını saran kalabalık ürkütmüştü.

O, konakta danışmanlarıyla bunun muhasebesini yaparken; Hüseyin, aile efradıyla birlikte ilkin Müslim’i Kûfe’ye yolcu etmiş; iki göz odalı evinde bayramlaşmak için gelenlerle ilgilenmeye başlamıştı. Ev dolup taşıyor, yüzlerce insan Hüseyin’le bayramlaşmak için adeta yarışıyordu.

Ortalık biraz sakinledikten sonra Hüseyin; kardeşi

Celal Abbas, Zeyneb'in büyük oğlu Muhammed ve kendi büyük oğlu Ali Ekber'i yanına çağırdı;

"Şu an yapabileceğimiz bir şey yok. Müslim'den net bir haberin çıkması en az iki ay sürer. Sizler, aylardır aile efradınızdan uzak kaldınız. Ailenizi özlediğinizi ve bu özlemi yüreğinize gömdüğünüzü biliyorum. Muhakkak onlar da sizi çok özlemiştir. Üçünüz de Medine yolcususunuz. Ailenizle hasret giderin ama Kurban bayramından önce burada olun."

Hüseyin'in bu fikrine evdeki kadınlar da hep bir ağızdan destek verince itiraz haklarının kalmadığını anlayan Ali Ekber, başı önünde utangaç bir ses tonu ile;

"Onları buraya getirelim mi babam?" diye sordu.

"İsteyen herkesi getirin ama kimseye gelmesi konusunda asla ısrar etmeyin. Allah yolunuzu açık kulsun, hayırlısıyla kazasız belasız gidip gelmek nasip olsun" cevabını alınca, yola çıkacak üç erkek, evdeki herkesi çok dikkatli olmaları konusunda uyararak olabilecek en ufak bir şeyde haberdar edilmeleri konusunda ricacı oldular.

Ertesi gün sabah karanlığında yola çıkmak üzere hazırıldılar. Hüseyin, gözyaşları içindeki veda faslından sonra, ceylan derisine yazılmış bir nameyi baba bir kardeşi Muhammed bin Hanefi'ye uzattı. *"Vasiyetname"* halinde yazdığı bu namede, Medine'den neden hicret ettiği, şu anki kıyamının sebeplerini, ne gelirse Hakk'tan geleceğini, O'na teslim olduğunu ve O'nun hükmüne boynunun bükük olduğunu yazmıştı;

"Ben Medine'den bozgunculuk, azgınlık ve zulüm yapmak için ayrılmadım. Dedemin ümmetini düzeltmek, babamın yolunu diriltmek için kıyamdayım. Başarı, eğer gelecekse Rabbimden"

gelecektir. Umudumuz kul değil, Allah'tır. O'na sığınıp O'na dayanıyorum. Biz baş olma niyetiyle değil dedemizin emaneti olan din-i mübine sahip çıkmak için kıyam ettik. Varsın bu uğurda akıbetimiz babamız, ağabeyimiz gibi olsun. En azından imanımıza kanımızı şahit kılmanın şerefiyle Rabbimizin huzuruna çıkmanın huzuruyla göçeriz bu dünyadan..."

Bu vasiyetnameyi gözleri yaşlı bir şekilde alan Muhammed bin Hanefi, ağabeyine uzun uzun sarılarak diğerleriyle birlikte yola koyuldu ve seherin alaca karanlığında kayboldular.

Muhammed bin Hanefi'nin gitmiş olmasına hayıflanan Zeyneb'i teselli etmek ise, yine Hüseyin'e kalmıştı;

"Canım kardeşim. Ümeyyeoğulları'nın saltanatı için asıl ve öncelikli tehlike bizler, yani Ali ile Fatıma'nın çocuklarıdır. Muhammed'in annesi farklı olduğundan onu şimdilik de olsa yakın bir tehlike olarak görmüyorlar. Muhammed'in; onlar için bir tehlike haline gelebilmesi, bizim hepimizin ölmesi anlamına gelir. Senin anlayacağın o, şimdilik de olsa tehlikede değil ve gitmesini ben istedim. Medine'deki Resül evlatları sahipsiz kalmamalı."

Gidişleriyle geride bıraktıkları derin sessizlik, hüznün ve yalnızlık duygusu; aynı zamanda sabırlı ve umutlu bir bekleyişin tohumlarını atıyordu. Artık bakışlar sadece Kûfe tarafına değil, Medine'ye de yönelmiş ve dualar her iki bölge de birleşmişti. Hem Medine'den hem de Kûfe'den gönüllerine gidecek olan hayırlı haberlerin bekleyişi başlamıştı. Evdeki herkes, Hüseyin'in üzerine titriyor; su içtiği kırbalar bile mühürleniyor; yemekleri titizlikle kontrol ediliyor; *Kusem'in konağı dışında* hiçbir yerde yemek yememesi, su içmemesi konusunda sıkı sıkıya tembihleniyordu.